

ЈМ

14000 VALJEVO
J. Jankovića 20
BRANKO JAKOVLJEVIĆ

лист младих истраживача србије ● број 8 ● април 1982.

СПЕЛЕОЛОЗИ ПЕРУ ПРОЗОРЕ

А ВУК РЕЖИ

Да је ентузијазам јачи од многих проблема, уверили смо се када смо посетили Академски спелеолошко-алпинистички клуб, чија је „база“ на Природно-математичком факултету. Разговарали смо са члановима овог клуба о томе шта сада раде, шта смерају, имају ли пробле-

ме...
— Клуб је званично основан — започела је своју „исповест“ Сања Ивошевић, бивши председник клуба, сада благајник и делегат у ОК ССО „Стари град“ — 5. јануара 1973. мада је радио и пре тога као Клуб студената географије. Касније се ствара спелеолошки клуб коме се прикључује и алпинистичка секција. АСАК данас има статус правног лица са свим правима и обавезама.

Клуб је до сада извео велики број успешних акција. Само у току прошле године изведено је 14 акција (најчешће преко викенда, у трајању од два до пет дана). Акције се углавном изводе на територији наше земље, а било је и оних у иностранству (СССР, Пољска). На њима учествују и студенти географије који, уз помоћ клуба, раде дипломске радове. Клуб је помагао и у припремама докторских дисертација. У јулу и августу се организују летње акције. До сада су извођене на Триглаву, Дурмитору, испитивана је Липска пећина, Морачка капа и још низ пећина у Југославији.

Пре неколико недеља одржана је годишња скупштина на којој је донет нови статут (трећи по реду) и изабрано ново председништво. Донет је и план за ову годину. Планира се низ акција (Дубоки до изнад Котора, Морачка капа, испитивање пећина у Херцеговини и др.). Резултати добијени на овим истраживањима остају у архиви клуба или их користе студенти који раде дипломске радове. Клуб је вршио специјална истраживања у Црној Гори која је финансирао „Геозавод“ из Титограда, коме и припадају резултати до којих се дошло. Од средстава која су добијена од „Геозавода“ купљен је један аутомобил.

АСАК организује обуку, предавања и семинаре и штампа скрипте из основа спелеологије, чиме се нови чланови упознају са радом и упућују у основне проблеме спелеологије. Клуб сада има 40 активних чланова мада их

на папиру има много више). Чланарина стаје 120 динара годишње. Средства која су нам потребна за дањи рад тренутно су највећи проблем. Углавном се финансирамо сами. Факултет нам обезбеђује симболичну суму новца која је далеко од тога да нам буде довољна.

Од Савеза омладине добили смо само 1.000 динара за целу прошлу годину. Сналазимо се некако. радимо, перемо прозоре... Имамо проблема и са путовањима. Железница, а ни аутобуски превоз, не обезбеђују нам попуст од 70 одсто, који нам следује. Просторија коју имамо (једва стана сто, неколико столица и људи) не одговара нам јер је мала и немамо где да држимо опрему. Обећена нам је једна већа у подруму, где сада свира нека група.

Клуб је за досадашњи рад добио низ признања и похвала. „Добили смо све сем пара...“, рече нам, не без ироније, један члан клуба.

На крају нашег разговора члановима АСАК-а поставили смо за нас питање, каква је њихова сарадња са Младим истраживачима.

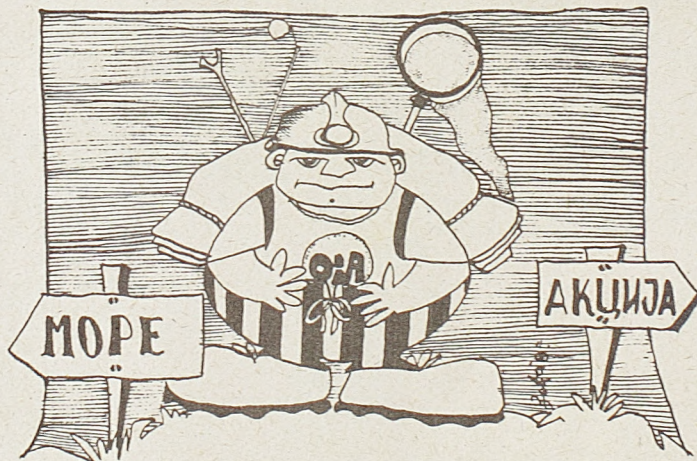
— Управо се ради на томе да се успостави сарадња са Младим истраживачима. Са

Градском Конференцијом МИ Београда нисмо успели да успоставимо контакт, док је са РК МИС било сарадње која је прекинута. Скоро је био заказан састанак са друговима из РК, али нису дошли. Желели бисмо да остваримо сарадњу са МИС за летњу акцију, међутим, проблем је у томе што би људе који би ишли на ту акцију требало припремити, организовати семинар и упознати их колико-толико, са основама спелеологије, а за то нема довољно времена. Питање је и колико је РК МИС заинтересована за тако нешто, и да ли би пристали да нас финансирају, јер би таква акција много коштала. Млади истраживачи нису заинтересовани за резултате до којих АСАК долази, и досад их нико није тражио од нас. Обећали су нам и помоћ око штампања плаката, али...

Али, било како било, АСАК наставља рад. Гријатељство и ентузијазам побеђује све недаће са којима се ови млади људи суочавају.

Дођите да се дружимо — порука је коју су чланови клуба упутили свим младим људима који воле спелеологију, друштво и акције.

ГОРАН КАСТРАТОВИЋ

Тема о којој пишем и поред своје на изглед једноставне форме садржи многе елементе особености који су својствени средини и времену где се рађа ова организација младих истраживача. На изглед идилична слика на којој градски „оци“ припомажу свим снагама младим истраживачима, док са друге стране прети страшни вук, који се другачије назива неамбициозност, обамрлост младих људи. Но, ваља поћи од првих корака:

Почетне кораке чини група омладинаца која се, по систему „радознали смо“, отиснула на многобројне републичке акције, не знајући шта их очекује и на какве ће препреке наићи. Период после акција обећавао је много. Новопечени млади истраживачи приунили су на стварање иницијативног одбора који је после свих перипетија основан крајем 1981. године. Захваљујући разумевању Конференције ССО Светозарева и помоћи стручних сарадника, млади ентузијастички су добијали плодно тле за свој развој. Годишњи план је донет — остало је: засукати рукаве и прећи на посао.

Караван младих истраживача дошао је као „богом дат“ да још више разгали дух радозналих и развије информативну делатност којој је претиле њењавање. Затим долази семинар за активисте ОМИ. „Семинарци“ су по повратку, почели по систему: „пробудимо заспали истраживачки дух“ и први резултати изашли су на видело. Као печурке после кише, долазе нови чланови. Али шаблон: важно је да одемо на акцију и проведемо време“ почео је да прети. Да до тога не би дошло, у оквиру традиционалне Недеље младости одржана се локална акција на Јухору где ће свако моћи да покаже своје способности. Задатак је обиман: истраживање се воде и могућности исхране у природи за потребе општенородне одбране.

Но, не заборавимо вука. Да ли ће ова млада организација успети да савлада све почетне тешкоће, остаје да се види. Важно је почети...

ЈАСМИНА ШУМАР

Лист Младих истраживача Србије • Издаје Информативно-аналитички центар РК МИС. Одговорни уредник: Јован Пламенац. Главни уредник: Јадранко Божановић • Технички уредник: Зоран Михаиловић • РЕДАКЦИЈА: Никола Бибић, Јасна Драшкић (секретар), Братислав Ђорђевић, Маја Ђорђевић, Горан Зарубица, Драган Мојовић, Предраг Петровић • Стални сарадници: Надежда Ковачевић, Сулејман Меденчевић, Владимир Милић, Гордана Драгосавац, Драгана Црноглавац, Миле Перич • Примерак листа је бесплатан • Прилози се не хоноришу и не враћају. Адреса редакције: Републичка конференција Младих истраживача Србије. Хо Ши Минова 27, 11070 Нови Београд; телефон 011/135-804, локал 36. Штампа РО „Глас“, Београд, Влајковићева 8, телефон 340-551.

ми

ИНТЕРЕСНО АНГАЖОВАЊЕ ПИОНИРА

Пионирска организација је по свом циљу и карактеру васпитна организација која на специфичан начин доприноси свестраном васпитању стваралачке личности и обезбеђује услове за најразноврсније активности деце. У њој се остварују и повезују садржаји рада различитих друштвених организација које раде са децом а имају заједнички циљ — да подстичу слободно стваралаштво младих и пруже могућност пионира да што потпуније и свестрано изразе своја разноврсна интересовања и развијају своју креативну машту. Постојање различитих интересних колектива у основној школи, од посебног је значаја за развијање индивидуалних склоности и интересовања сваког пионира.

Организација Младих истраживача својим разноврсним садржајима пружа могућност за интересно ангажовање великог броја пионира у складу са индивидуалним склоностима, условима и потребама средине у којој пионир живи, раде и организовано проводе део свог слободног времена. Реализовањем разноврсних програма из појединих области (биологија, геологија, историја, етнологија, заштита и унапређење животне средине и друго.) Остварују се основни задаци Савеза пионира Југославије. Ови програми могу се реализовати кроз свакодневно ангажовање пионира у постојећим секцијама и интересним колективима у основној школи или формирањем посебних клубова подмлатка Младих истраживача — уколико за то постоје услови и интерес.

На бази правила и програмске основе Савеза пионира Југославије, у зависности од постојећих услова кроз прилагођене садржаје, облике и методе рада Младих истраживача, сваки пионирски одред може сачинити конкретне програме активности којим се сви пионери укључују у остваривање заједничких задатака. Навешћемо неке од трајних задатака пионира који се реализују кроз ангажовање пионира у организацији Младих истраживача:

— то су упознавање и неговање тековина НОБ и социјалистичке револуције; васпитање пионира у духу ОНО и ДСЗ; заштита и унапређење животне средине; развијање спортско-рекреативних активности; учешће пионира, у стабилизацији привреде и општедруштвеној штедњи; радно васпитање пионира; неговање другарства и пријатељства, и други.

Кретање уз компас

За спровођење програма Савеза пионира Југославије на васпитању пионира у духу општенародне одбране и друштвене самозаштите, кроз друштвене активности пионира, потребно је ангажовање укључивање свих друшт-

них чинилаца. Програмску основу за садржај рада представљају сви значајни догађаји из периода стварања револуционарног радничког покрета, посебно из НОБ и социјалистичке револуције. Истраживање историје свога краја или места, револуционарних догађаја, прикупљање документарне грађе о појединим личностима и догађајима и њено сређивање — један је од садржаја рада Младих истраживача — историчара. На бази упознавања нашег Народноослободилачког рата повезује се концепција општенародне одбране и друштвене самозаштите данас са искуствима и значајем општенародне одбране у НОБ.

Кроз програме Младих истраживача могу се реализовати они садржаји који кроз различите физичке и практичне активности у природи доприносе оспособљавању пионира, према њиховим узрасним могућностима, за разноврсне дужности у одбрани земље и самозаштити. Међу овим активностима су свакако: исхрана у природи, савладавање оријентације у месту и кретање по непознатим теренима уз коришћење компаса, карти, познавање простирања вегетације и слично.

Трајно ангажовање пионира на очувању природне и животне средине дужност је сваког пионирског одреда, пионирске заједнице — сваког пионира. У том циљу Савет Савеза пионира Југославије донео је програм Савеза пионира Југославије на заштити и унапређењу човекове средине, који представља основу за израду конкретних програма у сваком пионирском колективу. Овим програмом пионери се укључују у општедруштвену акцију коју координира СК ССРЈ „Очувајмо природу“, а такође у садржаје и истраживачке активности Младих истраживача.

Развијање љубави према раду

Да би се успешно остварили основни циљеви овог програма — упознавање законитости природе и образовање и васпитање трајног позитивног односа најмлађих према вредностима које је природа створила и човек изградио и очување те баштине за будуће генерације — потребно је да се у изради конкретних програма ангажују и повезу његови носиоци: пионирска организација, основна школа и друштвене организације које га кроз програме свог подмлатка значајно обогаћују и чине његов интегрални део.

Подмладак Младих истраживача, који садржајима свога рада доприноси истом циљу, треба да да реализацији овог програма још већи подстирак и непосредну помоћ, посебно у оним садржајима који се односе на истраживање и уређивање месне заједнице

и шире средине, сабирне акције и организовање истраживачких акција (испитивање извора и одређивање јачине загађености, обележавање загађених места, израда планова за пошумљавање, испитивање природних ресурса, културних и историјских вредности итд. — на основу програма СПЈ на заштити и унапређењу човекове средине).

Развијање љубави према раду, упознавање пионира са резултатима радних људи и активно учествовање, у складу са узрасним могућностима, у изградњи социјалистичког друштва — традиционалан је задатак Савеза пионира Југославије. У складу с тим Савез СПЈ је марта 1980. године донео програм учешћа Савеза пионира Југосла-

вије у стабилизацији привреде и општедруштвеној штедњи.

Млади истраживачи се у овај програм укључују кроз организовање истраживачких акција. У зависности од услова и потреба друштвене заједнице пионир могу да испитују потребе и изворе секундарних сировина, прикупљају лековито биље, податке о догађајима и личностима итд. (у сарадњи са заинтересованим радним организацијама, стручњацима, научним и културним установама).

Поред наведених активности, Млади истраживачи такође уносе нове садржаје и у рад постојећих секција у основној школи. Савез за подмладак Младих истраживача начинио је програм активности у следећим областима: биологији, историји, заштити и унапређењу животне средине, геологији, етнологији. Ови програми служе као оквир за израду конкретних програма и планова активности појединих интересних колектива пионира у основној школи.

Сви ови програми остварују се у тесној сарадњи пионирске организације, школе, родитеља, организација удруженог рада, СУБНОР-а, ССО, организације младих истраживача, других друштвено-политичких и друштвених организација одређене средине и тако повезују друштвени живот и акције пионирског одреда са друштвеним животом месне заједнице и локалне средине.

СВЕТЛАНА МАРОЈЕВИЋ

Мионички биолози

ОСНОВЦИ ЗА ПРИМЕР

У Основној школи „Драгољуб Дудић“ у Мионици крајем прошле године основан је клуб младих биолога „Јосип Панчић“. Чланови клуба су стотинак ученика петог, шестог, седмог и осмог разреда, као и један број наставника. Основни циљ је да се кроз рад клуба поспешују таленти и уводе у основе биолошких наука и истраживања.

Други, не мањи циљ је, кроз свестране активности, стварање наставних средстава за потребе наставе биологије. У интересу је организовање самосталног рада чланова клуба на проучавању флоре и фауне завичаја и стварање посебних збирки. Дакле, клуб је носилац биолошких истраживања на подручју општине. За разлику од класичног рада секција, уједињене су снаге ученика, заинтересованих омладинаца из Мионице, наставника и стручних сарадника из различитих области биолошких истраживања. На овај начин обезбеђен је висок ниво обуке чланова и пуна научна одговорност за истраживање живог света завичаја.

Посебна активност усмерена је на заштиту угрожених врста флоре и фауне. Сам рад клуба састоји

се од серије предавања и курсева, као и рада на терену. Чланови су подељени у радне групе према интересовању (за проучавање водоземаца, гмизаваца, инсеката, риба, птица, еколошка истраживања), остављена је могућност да појединци самостално раде на појединим темама. Чланови обучавају за уже области истраживања укључују се у веће тимове који раде на појединим теренима.

Примера ради, ево неколико тема чија је реализација у току: „Лептири ваљевских планина“, „Водоземци и гмизавци ваљевских планина“, „Ретке животињске и биљне врсте на подручју ваљевских планина“, „Рибе Лепенице, Петнице и Рибице“, „Коровске биљке у културама пшенице и кукуруза“, „Проучавање гнездења птица и могућност израде вештачких гнезда за дупљашнице“ итд. У оквиру наставе општетехничког образовања млади биолози израђују део истраживачке опреме и витрине. Један део чланова клуба отићи ће на ОИА „Титовим путем '82“ да би својим вршњацима пренели искуства добијена у клубу.

Љубомир Младеновић:

У ШКОЛАМА ИМА ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ

Омладински истраживачки рад, као специфичан вид активности младе генерације, додано се афирмирао у нашем друшћву. Додуше, негде више, негде мање. Организација Младих истраживача, као носилац те активности, исто тако. Поразна је, донекле, чињеница да је та организација веома слабо, јошово никако заживела тамо где се очекивало да ће наћи на плодно тле — у средњим и основним школама. Иако средњошколци чине већину међу учесницима на лешњим истраживачким акцијама, иако су акције подмлатка Младих истраживача Србије веома популарне међу основцима, до формирања организација (што је нормално очекиваће као плод искуства стеченог на акцији или акцијама) у школама ретко долази. Додуше, постоје неке организације — изузеци које за своје постојање захвалност дујују не толико школским колежцима колико неким наставницима енџуџијасима, заљубљеницима у науку, „фанаџицима“, како их колеге неретко називају. Таквих је, међушћм, веома мало да би се организација, која прешендује да умноме обојати активност школске омладине, могла бољшћу ослонишћи на њих. Занимало нас је шта о свему овоме мисли искусни педагошки радник Љубомир Младеновић директор Основне школе „Др Иван Рибар“ у Београду, истражувач друшћвено-политички активиста (био је председник Савеза педагошких друшћва Србије, члан Скупшћине културно-просветне заједнице Србије...), што је за нас најинтересаншћине, председник је Савеза за подмладак Младих истраживача Србије.

■ И овој леша у склопу ОИА „Тешћовим џушћем '82“ реализоваће се акција подмлатка Младих истраживача Србије. Има ли каквих новина у тој акцији у односу на прешћхонне јогине.

Ово је шеста година у којој се организује акција подмлатка Младих истраживача Србије. Као и претходних година, кроз програм акције учесници се упознају са организацијом Младих истраживача, основном методологијом истраживачког рада и кроз истраживачке програме појединих области и програм друштвених активности млади се припремају и оспособљавају за свој будући рад у организацији Младих истраживача. Својим програмским задацима свака акција подмлатка има за циљ развијање колективног духа, другарства и пријатељства. Она у правом смислу представља школу живота, рада, стваралаштва и самоуправљања пионира.

Друга, знатно игра, садржајнија и друштвено ангажованија је акција подмлатка „Упознај свој крај“. О концепцији и организацији ове акције упознат је Програмски са-

школи. У оквиру наведене акције реализоваће се посебна истраживачка област — Пионири у НОР. На овај начин подмладак Младих истраживача се укључује у прославу јубилеја Савеза пионира Југославије, односно обележавања 40-годишњице (1942 — 1982).

● У последње време је дошћа присушћа кришћика реформе школшћва, односно резулшћашћа које је она до сада

„Организација Младих истраживача својим активностима може и шћреба да допринесе превазилажењу неких од слабосћћи образовној сисћћема.“

вет Младих истраживача Србије на састанку у Петници новембра месеца 1981. године. Прихватајући ову акцију подмлатка, Програмски савет је оценио да ће она представљати значајан прилог унапређењу друштвених активности пионира у основној

шћржила. Нарочитшћо реформе основној образовања и васпишћашћа. Шћа Ви, као директор једне основне школе, мислишће о шћме?

Резултати праћења реформе основног образовања и васпитања у СР Србији (1977 — 1981) указују, поред осталог,

на одређену затвореност, неразвијеност и недовољну животност васпитно-образовног рада у основној школи. Рад у основној школи на садашњој етапи карактерише: скромност расположивог простора, претежно предавачка и

ма, да код њих развија љубав према природи, науци и култури, према истраживању законитости природе и особности друшћва; да омогући младима да самоуправно организовани, на темељима на-

„Млади истраживачи моју дашћи велики допринос у констипшћуисању ефикасније и хуманије школе која у нашем друшћћву шћреба да припрема младе за живишћ, не одузимајући им радосћћ живишћа“.

репродуктивна оријентација у настави, неразвијен и поједностављен, диференциран рад са ученицима, преоптерећеност ученика, као и систем школских такмичења. Све ово на одређен начин говори о стању, клими која влада у основном образовању и васпитању. Томе треба додати и констатацију о неразвијености истраживачких поступака и рада ученика у основним школама.

■ Организација Младих истраживача у школама, конкретно основним, има огроман простор за своју активност. Активност каква карактерише ову друшћћвену организацију могла би се сигурно веома успешно уклопшћи у реформу основној образовања. Многи ученици основних школа учешћвују на лешњим акцијама Младих истраживача (најчешће на акцији подмлатка), велики број наставника су активиста у организацији, али, и поред шћга, активност, она права (шћу подраумевамо формирање и целошћодушћи рад организација до школама) веома шћешко заживљава. Шћа Ви мислишће о мојћћностима организације Младих истраживача да „прогре“ у основне школе?

Према оцени Савета, присуство и активност Младих истраживача у основној школи су више него симболични. Улози, карактеру и програмским акцијама Младих истраживача школе су, а наставници поготову, потпуно неинформисани. Мислим да ту треба нешто мењати. Јер организација Младих истраживача, овде конкретно подмладак, својим активностима може и треба да допринесе превазилажењу неких од назначених слабости образовног система. Основни циљеви те активности су: да подстиче бављење младих разноврсним истраживачким акција-

ма, да код њих развија љубав према природи, науци и култури, према истраживању законитости природе и особности друшћва; да омогући младима да самоуправно организовани, на темељима на-

уке, стваралачким радом проширују своја знања о природи и друштву и да научне и природне тековине приближују себи и другима. Организација подмлатка Младих истраживача у основној школи биће утолико сврсисходнија уколико истраживачки и проналазачки рад пружа могућност квалитетно новог и корисног задовољавања и испуњавања слободног времена ученика. Сигуран сам да у свакој школској средини има довољно оних који су заинтересовани за бављење и учествовање у истраживачким акцијама. Формирање организација и спровођење акција Младих истраживача у основним школама значило би не само „освежење“ већ и одређени прилог ове асоцијације младих у конституисању ефикасније и хуманије школе која у друштву какво је наше треба превасходно да припрема младе за живот, не одузимајући им радост живота.

Све наведено је довољан разлог да се обратимо органима школа, наставницима и свима онима који имају обавезу и интерес за квалитетно и организовано развијање најразноврснијих активности младих за спровођење акције Подмлатка „Упознај свој крај“, као и формирање организација подмлатка Младих истраживача у својим срединама. Без помоћи и сарадње наведених субјеката неће бити могуће извршити постављени задатак и добити очекивани ефекат — да истраживачке акције својим учесницима проширују садржинске и програмске основе њихове делатности.

ЈАДРАНКО БОЖАНОВИЋ
СНИМИО:

ЗОРАН МИХАИЛОВИЋ

ГУШТЕРАЊЕ У ЖАГУБИЦИ

Жагубича и лето 1981.

Ова два појма дуго ће, можда и заувек, остати урезана у неком углу мога сећања да би понекад поново заблистала и повратила за тренутак прошлост и једно дивно лето, једно мало место на исто тако малој реци, планинске пропланке, дуга и напорна пешачења по њима, незаборавно другарство које нас је двадесет дана везивало на мојој првој истраживачкој акцији!

Јутро 10. јула у Пожаревцу, опраштам се за извесно време са својим вољеним градом и аутобусом полазим у сусрет једном новом, тајанственом доживљају, непознатом крају, новом искуству.

Човек увек осећа страх од непознатог; такав случај је био и са мном док сам кроз прозор посматрала кривуда-ву цесту, високе и стрме гребене Хомољских планина, мутнозелену Млаву која је промицала између тамних сенки врба, огромне шуме и привлачне пашњаке и ливаде поред пута. Будући да много волим природу, овај сусрет ме одушевио, а исто тако и сама Жагубича, њена тиха и чиста атмосфера; свидело ми се и наше мало насеље, друштво. Све је било лепо, дивно, и стрепња од непознатог полако је бледела.

Ујутро се будимо прилично рано, заједно доручкујемо и касније свака група одлази на терен. Такав живот је интересантан, привлачан. Посебно уживам у дугим шетњама по планини, упознавању нових средина и лица. Овде сам упознала збиља много другарица и другова, пуно знала о њима. Дивим се њиховом знању и искуству. Желим да и сама једног дана постанем велики истраживач који ће знати име свакој биљци, као што зна чика Саша Сигунов, који је неколико дана био са нама. Људи које смо имали прилике да срећемо били су јако љубазни према нама. Много су ми се допали и планински катуни, гљиве које смо сакупљали, а посебно

лековито биље. Искуство које сам стекла је прилично и верујем да ће ми много користити. Захваљујући акцији

још више сам заволела гитару, шах и научну литературу. Више се не плашим скакаваца, ни змија... Први пут сам видела живе пастрмке и мислим да су дивне. Никад нећу заборавити заједничка гуштерања на сунцу, другарство које нас везује! Двадесет дана проведених у Жагубичи најлепши је доживљај у овој години!

АВГУСТ И АВАЛА '79.

За појам акције млади обично везују леп, другарски живот, љубави које се рађају и постоје двадесетак дана, нешто мало рада. Па, врло добра процена.

Ми млади постајемо видовити и захваљујући тој видовитости и жељи за реализовањем снова везаних за акцију — журимо пуни наде, ишчекивања да доживимо акцијашки живот и да се на крају растанемо са сузама и поздравимо до следеће акције.

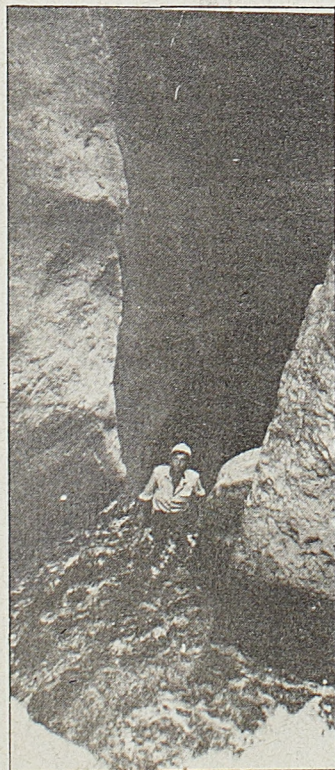
И тако, уморни од пута долазимо у Рипањ и оног тренутка кад спустимо торбе и ранчеве, заборављамо све раније тешкоће. И сваким стишом руке и оним: — Ја сам Горан, Ја сам Љиља, остављамо иза себе једну по једну бригу, већ можемо да певамо, играмо и остајемо дуго у ноћ. Не, то нам не смета да устанемо рано и још сањиви кренемо на терен. Тамо нас очекује нешто још лепше.

Разговор са људима који толико тога знају и врло радо причају нама — „деци“ о себи и свом животу. Током ових двадесет дана ништа није тешко. Могли би смо ми овако годинама.

Уместо годинама, живећемо сваке године по двадесет дана. И онда, можда једног дана кад будемо шетали своје клинце и испијали комшијске

кафе, причаћемо како је било дивно у једном августу, у подножју Авале '79.

С. МИЛИЋЕВИЋ

ЖЕНА ГА ХЛАДИ

Не знам да ли ме пробуди-ло звонце, или тапкање папуча по ходницима. Сат не носим, јер времену не могу стати на жуљ, па ми и не треба. Скачем одмах (код куће се увек одмарам два сата после спавања) и наслонен на прозор удишем свеж краљевачки смог. Умивање и намештање кревета оставићу за касније, можда за мало сутра или мало прекосутра. Ау! — па да нас долази руска делегација. И једна Русиња! Мораћу да наместим кревет.

У сали за доручак и остале обеды већ је живо. На рукама доноси снене „саобраћајце“, ергономи утапају у чају (млека нема) своју тугу за „Магнохромом“ и питају се шта ће данас да обуку. Кад смо код јела — маргарин и мед, мед и млеко (ах, да! млека нема—прим. ред.), паризер и маргарин. Стабилизација, али и девитаминизација истраживачких стомака (могла би то бити тема за следећу истраживачку акцију).

„Ускоро ћеш отићи уморна у јутро, с пријатељем неким, или можда сама“ а ова наша јутра, истраживачка, почињу у групама (по двоје, понајбоље). Растурамо се држећи под мишкама фасцикле (сналажљивији колегиницу), да би се размилели по краљевачким домаћинствима, сервисима, редовним и нередовним аутобусима, фабричким халама... Нова лица, нови осмеси, или залупљена врата пред носом. Прза смена, годишњи одмори, јутарње страсти... и анкета „дозволите да се обратимо“, или „ми смо млади истраживачи“... „немам пара“... „немам прах“... „кафу не пијем — висок притисак“... да, загушљиво је напољу. Понегде нема воде. А ми — „коју машину за прање веша имате“, „реш“?, „расхладни уређај“? „Не, жена ме хлади — витла оклагијом око мене“. „Да ли ти је мама у кући — обраћамо се плавокосом дечаку“? „Не, дошао је поштар.“ Враћамо се горди с товаром анкета, пот-

ковани сумњом. Које ли то треба? Не мислим да доводим у питање успех акције, елаборат ће се урадити, јер — ми ипак нисмо са телевизије — „Немојте мене, телевизор непријављен... јуче умало да погинем, долазили су из Ибра да ми поправе бојлер“...

Ручак и поподневну анкету остављам за неки други текст. Примећујем само да ергономске јакне личе на воденичарске, а да саобраћајци блажено удишу миришљави кухињски ваздух, али осмех је на свим лицима. Физички рад одмара — ако је истраживачки — још више.

Културно-забавни живот одвија се у за ту прилику преуређеној просторији (сала за ручавање, стони тенис, игранке и остало). Покушај анти квиза је пропао. Победник је добио као награду да намести столицу за рани доручак. Публика је била тако тиха да је водитељ изгубио глас, па сад само ћути. Цигијева хармоника окупи око себе весело друштво и све је тада мање важно, лепо је, и слатки умор и нечије руке на рамену као у песми. И зелени поглед са прозора на Гоч, и бројање звезда, и бочни поглед у звезде. Све је то КЗЖ, културна забава. За референта ту нема посебног места, сви смо организатори. Музика долази, музика одлази са свих ћошкова шумарског центра. Касење се мењају и размјењују, али не и колегинице. А када се погасе светла, свеће се не пале и пожарни (не) закључа улазна врата, понеко улети касније са песмом... „пуцају цигле — жене су стигле“... Онда улете — на главама и брковима летећи руководиоци: Шок и Петко. Атерирају у предворје, Шок се простире. Затим почиње тешко подношење извештаја о водостању на програмским акцијама, о томе како су и где пљивали, гњурали, давили се, скакали и коначно „ПРОБЛЕМА НЕМА“ — рече Шок, смејући се.

ПРИПРЕМАЈУ „СУВОЈ ПЛАНИНУ '82“

Средином априла у Нишу је одржан састанак Координационог одбора Младих истраживача нишког региона на коме је резговарано о резултатима омладинских истраживачких акција, које су прошлог лета организоване у нишком региону, и току припрема за оне које ће у току наредних месеци, и лета, бити организоване на овој територији.

На Сувој планини биће организована велика системска акција, чији ће учесници бити смештени на једном месту. Акција ће бити изведена у периоду од 7. до 27. јула, на подручју општина Бела Паланка, Бабушница, Гаџин Хан и Ниш. Ова акција, у ствари, обухвата четири самосталне програмске акције: енергетску, хемијску, биолошку и фармакогнозијску.

Енергетичари ће се бавити проблемом малих акумулација, могућностима за искоришћавање водног потенцијала (прављење малих хидроцентрала), као и на бележењу и процени рудног богатства овог краја. Организатори ове акције су чланови ОМИ која постоји и ради у оквиру ОВО „Бора Станковић“ у Нишу, а суорганизатори су студенти — млади истраживачи Електротехничког факултета у Београду.

Друштво младих истраживача „Сава Петровић“ у ОВО „Светозар Марковић“ организовале Биолошку ПА на којој ће испитивати загађеност Кутинске реке и бавити се реликтним врстама биљака и животиња (ендемска флора и фауна) и оним које су угрожене.

Ова ОМИ организовале и фармакогнозијску ПА, где ће прикупљати и испитивати лековито биље и тражити могућности за његово гајење на огледним парцелама. (Ова акција се изводи по други пут, 1980. године изведена је у Округлици.)

Према плану, млади хемичари ће радити све потребне анализе за претходне две акције, бавиће се испитивањем нечистоће воде, а имаће и свој самостални програм за истраживање биља, као и хемијско испитивање гљива.

Осим тога, постојаће група од осам младих истраживача етнолога, који ће се бавити архитектуром и обичајима заплањског краја, као и мала група од четири истраживача који ће реализовати програм из астрономије.

Свака акција ће имати од 30 до 35 учесника што укупно износи око 120 до 140 младих истраживача.

Поред ове велике ОИА, Млади истраживачи, студенти Медицинског факултета у Нишу организовале медицинску ПА у селима параћинске и њупријске општине где ће се бавити испитивањем узорака ендемске нефропатије и других бубрежних обољења.

Што се припрема тиче, оне су у завршној фази. Тимови стручних сарадника формиран су још децембра прошле године, сви елаборати, осим за хемијску акцију (у фази је „пречишћавања“), готови су, а тренутно се интензивно одржавају стручна предавања за учеснике акција.

АКЦИЈА У АЛЕКСИНЦУ

У Алексинцу ће и током маја месеца бити организована трауматолошка програмска акција ИСПИТИВАЊА ТРАУМАТИЗМА КОД РУДАРА.

Реализатори програма ове акције биће студенти Универзитета у Нишу, а организатори су Организациони одбор МИ УК ССО и РИК „Алексинац“ (корисник резултата) који је дао начелни пристанак да једним делом финансира ову акцију.

Прокупље КРОЗ ТРЊЕ

Половином марта у Прокупљу је одржана свечана годишња скупштина организације Младих истраживача овог града, која званично постоји од 14. марта 1981. године.

На почетку свог рада Млади истраживачи нити су наилазили на разумевање нити су имали било какву подршку. Ипак, нису губили наду. Сопственим радом и залагањем завредили су пажњу других, па је данас сарадња са њима добра, мада своје акције и даље финансирају из сопственог џепа. Других извора немају. Али, чак ни то их не спречава да раде. Има их педесетак активних. Интересују се највише за бављење истраживачким радом у области историје, туризма, биологије и шумарства.

Успоставили су добру сарадњу са МИ из Крушевца тако да ће заједнички организовати акцију са темом из биологије на подручју Јастрбца. И сарадњу са МИ из Бора и Батајнице крунисаће неком заједничком акцијом. Са СУБНОР-ом града сачинили су годишњи план и програм истраживачким радом у области традиција НОР. Радиће на сакупљању биљака за школске хербаријуме, а неће заборавити ни своје даље кадровско оспособљавање кроз семинаре, а у госте ће примити и Караван Младих истраживача.

Акциони одбор

ПРИПРЕМЕ ПО ПЛАНУ

У Београду је 24. априла одржан састанак Акционог одбора за припрему ОИА „Титовим путем 82“. Након што су представници тимова за припрему програмских акција информисали присутне о току припрема своје акције, закључено је да се припреме реализују по плану. Изузетак је етнологска програмска акција која је предвиђена за Књажевац. Тим за припрему ове акције (састављен од представника ОМИ из Бора) одустао је пошто је две недеље пред овај састанак стигле информације из Књажевца да ова акција не може ићи, од припрема. Тешко је утврдити ко је стварни кривац за овакав један, најблаже речено неодговоран поступак. Акциони одбор је заузео став да се етнологска акција мора реализовати па макар Републичка конференција носила све трошкове (за ову акцију стигло је највише пријава). У супротном, нарушио би се континуитет у раду начелнообројних секција и клубова етнолога по организацијама широм Републике.

Пирот

ДА СУ ИМ ПРОСТОРИЈЕ

Организација МИ Пирота у овом предакцијашком периоду бележи значајну активност. Али, пре него што нешто више кажемо о томе, да дамо личну карту ове организације.

Млади истраживачи у Пироту постоје и раде већ скоро четири године. Тачније, организација је званично формирана 6. јуна 1978. године. Окупља стотинак чланова, од којих су 50 активни, и раде, углавном, по групама за ИСХРАНУ у ПРИРОДИ, СПЕЛЕОЛОГИЈУ, ЕТНОЛОГИЈУ, СОЦИЈОЛОГИЈУ и МЕДЕЦИНУ. Пиротски Млади истраживачи уживају подршку осталих друштвених структура, али им је највећи проблем недостатак адекватних просторија за рад и окупљање.

У разговору са Мирославом Димитријевићем, секретаром организације, сазнали смо да су њени чланови за потребе омладинске организације радили велику анкету о културним потребама младих Пирота, одржавали предавања по школама о циљевима и задацима ОМИ... Тренутно активно раде на КИРЦИЈАНОВОЈ ФОТОГРАФИЈИ.

Осим тога, у периоду од 1. до 30. јула, организовале велику ОИА, са тридесетак учесника, чија ће тема бити АРХЕОЛОГИЈА са СПЕЛЕОЛОГИЈОМ, где ће радити на испитивању, окупљању и мерењу утврђење из римског доба, којим је пиротски крај доста богат.

Ниш

УСКОРО И ЛИСТ

Недавно је при ОК МИ Ниша оформљен Информативно-аналитички центар (као специфичан орган ОК МИ) чији ће задатак, осим благовременог и свеобухватног информисања чланства, бити и континуирано праћење рада свих ОМИ у Нишу, прикупљање фото-документације и вођење фото-службе, документације текстова објављених у средствима јавног информисања, осталих публикација и пропагандног материјала, и слични послови из домена информисања.

Поред ових, задатака ИАЦ, можда и најважнији, је издавање листа Младих истраживача Ниша. Планирано је да први број листа изађе у првој половини маја. Лист ће бити штампан у оквиру омладинског недељника „Збивања“, а у току ове године изаћи ће три броја. Осим тога, ИАЦ ће припремати и издавати БИЛТЕН са динамиком издавања једном месечно. Иначе, чланови Центра су из свих ОМИ у Нишу...

СТРАНУ ПРИПРЕМИО:
БРАТИСЛАВ ЂОРЂЕВИЋ

„ИЗАЗОВ“ НА ИЗАЗОВ

Друштво младих истраживача „Дејан Стефановић“ из Велике Плана по многу чему се издваја од мноштва младих истраживачких организација у Србији. Пре свега, основали су га толобради средњошколци уз свесрдну помоћ својих професора. И успели су да за крајко време, захваљујући вредним резултатима, издјуу у ред примерних организација младих истраживача Србије. За тим, веома брзо су послали миљеници своје средине — организација која је под своје окриље окупила тро младежи: Плањанске. То су, у крајку, разлози да овако многу прешора посветимо овом друштву младих истраживача.

Предуслов за оснивање Друштва остварен је на акцији „Бељаница '80“, која је имала мултидисциплинарни карактер. Резултати са те акције приказани су у форми изложбе прикупљеног материјала и фотографија. Одмах потом, у октобру месецу, одржана је Оснивачка скупштина са девет истраживачких група: еколошка, ботаничка, енергетска, социолошка, етнологска, културолошка, историјска и новинарска. Новоформирано Друштво бројало је шездесет чланова. Поједине групе су одмах почеле са реализацијом својих програма (на пример, велики одзив средњошколаца за истраживање старих обичаја резултирао је извођењем регионалне истраживачке акције у селу Милошевцу, заједно са студентима Београдског универзитета). Потом је реализована акција у братском месту Велики Шилеговац, на тему учења становништва овог краја у првом светском рату. И акција за очување културно-историјских споменика дала је вредне резултате. Посећена су знаменита места на којима су чланови групе за историју стицали нова сазнања о прошлости. Осим тога, интервјуисани су преживели учесници првог светског рата и пописани изгинули из свих петнаест месних заједница наше општине. Истраживања су вршена у сарадњи са Заједницом културе.

Млади енергетичари су при крају израде свог првог система за коришћење сунчеве енергије „Сл“, који ће највероватније прорадити ове године и бити искоришћен за загревање воде у хемијској лабораторији.

Астрономи се, пошто су набили телескоп, сваке ведре вечери друже са звездама, покушавајући да открију што више тајни наше галаксије. Ако им финансијске могућности буду дозволиле, набавиће и инструмент за увеличавање, што ће им донекле омогућити остварење постављеног циља.

Недавно оформљена група за туризам и просторно планирање, извела је, на иницијативу студената истог смера на Природно-математичком факултету, неколико викенд-акција на територији општине. Ова група је одмах постала веома популарна и стекла велики број чланова. Њено гесло је: Упознај домовину да би је више волео и напиши о оном што си видео, како би је и други заволели.

Друштво је покренуло и лист „Изазов“. Стручни сарадници, претежно професори из Образовног центра, на изазов одговарају изазовом. Позивају ученике на нова истраживања. Професор марксизма Јованка Бркић организује секцију научноистраживачког карактера, о истраживању појаве религиозности код омладине. Професори Милисав Максимовић и Милојко Мирчић са ученицима истражују у области аналитичке хемије и активно их припремају за такмичења на којима традиционално освајају прва места у региону.

Ова активност доста привлачи и оловце. Тако, на пример, у Основној школи „Моша Пијаде“ око тридесетак чланова подмлатка жели ове године да учествује на летњој акцији, како би проширили своја знања и пренели их друговима у школи. Чланови су основа-

ли групу која ће доћи до узорака за испитивање фауне оближњег језера. Ове године Друштво ће бити носилац хидролошке програмске акције у склопу ОИА „Титовим путем 82“. Акција је наставак прошлогодњег истраживања, које је обухватило пет месних заједница и бави се проблематиком загађености подземних вода. Овог пута ће на акцији учествовати 45 омладинаца и омладинки из целе земље. Осим рада на терену, знатан део посла обављаће се у хемијским лабораторијама Центра и „Гошином“ институту. Уз помоћ организатора и суорганизатора акције, учесници ће на крају спр-

веденог истраживања утврдити стање водних потенцијала истраживаног подручја у циљу израде предлога мера за њихову заштиту и даље коришћење. Веома је значајна и израда катастра загађивача постојећих језера, као и утврђивање могућности прибављања појединих врста риба и коришћење језера у спортско-рекреативне сврхе. Ово је један од многих, мада најважнији, задатак Друштва младих истраживача „Дејан Стефановић“, које из дана у дан у своје редове привлачи све већи број младих.

снимио: ЗОРАН МИХАИЛОВИЋ

Крушевац

ПРВЕ АКЦИЈЕ И РЕЗУЛТАТИ

Активност крушевачких Младих истраживача добија нове и садржајније облике. За ово релативно кратко време створени су први програмски клубови, који окупљају младе заинтересоване за поједине научне дисциплине и уједињују и координирају рад у тим дисциплинама. Али, пре свега, пажња се посвећује раду у основним организацијама Младих истраживача, којих има десетак, у средњошколским центрима, радним организацијама и месним заједницама.

Даљи вид организовања су клубови, а до сада су формиран из области историјских наука и из социолошких и политиколошких наука. Клуб истраживача историјских наука је усвојио план активности чија је реализација већ у току, а прва истраживања су прикупљање биографских података о учесницима НОБ и учешћу Крушевљана на првим послератним омладинским радним акцијама. У оквиру овог клуба делују и истраживачи из етнологије и археологије. Клуб истраживача из области социолошких и политиколошких наука врши испитивања методом анкетирања узорака појединих група младих у радним организацијама, школама и месним заједницама. Ови резултати веома су значајни и служе као полазна основа за даљи рад, а у склопу таквих програмских опредељења организовани су разговори са истраживачима из ове области, па је тако у Крушевцу гостовао др Драгомир Панчић, познати истраживач вредносних оријентација младих. Од осталих програма најмасовнији су биолошки и хидролошки који су кроз више једнодневних акција окупили по десетак учесника, па се првенствено оснивање и ових клубова.

Друштво Младих истраживача из градских месних заједница Крушевца „Велизар Станковић Корчагин“ заједно са осталим основним организацијама је за кратак период од свог оснивања већ организовало више једнодневних акција на терену. Неколико једнодневних акција је изведено на Јастрецу у склопу припрема за ОИА „Титовим путем 82“, а то су биолошки и хидролошки програми: сакупљање биљака и инсеката, картирање и основни подаци о изворима и сл. Од других дисциплина организована су археолошко-историјска истраживања у Овчар-Бањи где су испитивани и обрађени манастири тог локалитета, па су истраживачи овде обишли више манастира, при-

купили податке и фотографисали их. Изведено кроз две једнодневне акције, са по двадесетак учесника, акција је од посебног значаја, јер о десетак манастира на подручју Овчар-Бање постоји само једна, и то веома стара публикација. У току је обрада података, а резултати ће бити презентирани кад се ово комплексно подручје проучи и детаљније истражи.

Поред ових акција, у конференцији се одвија веома жива активност на припреми програмске акције „Јастребац '82“, па поред израде програма начело се са самоуправним повезивањем ОК НИК као организатора са корисницима резултата акције. Ради се и са статусном регулисању организације и Млади истраживачи су, у сарадњи са свим радним организацијама, самоуправним интересним заједницама и друштвено-политичким организацијама, као и заинтересованим друштвеним службама и организацијама, припремили самоуправни споразум о организовању научноистраживачког рада кроз организацију Младих истраживача Крушевца. Ових дана, по конституисању делегатских скупштина, очекују се и први потписници текста споразума.

Схватајући да за даљи развој организације МИ на том подручју неопходан услов представља и ширење организације ван територије општине, Млади истраживачи Крушевца, у сарадњи са Међуопштинском конференцијом ССО региона, покренули су акцију на формирању организација и у другим општинама региона, па је формиран Међуопштински координациони одбор Младих истраживача са циљем да допринесе широј сарадњи Младих истраживача региона и формирању организација у срединама где је то изостало до сада.

За сада је, ипак, за Младе истраживаче Крушевца, који у својим редовима поред ученика и студената окупљају и младе стручњаци (инженере, економисте, биологе, професоре...) и раднике, најважније омасовљење и стварање чврсте основе за рад и акције. Јасно је да ће само уз што већи рад, боље и шире информисање, Млади истраживачи у овом граду моћи да шире огранке своје активности и организују бројне и квалитетне акције.

МАЊЕ АКЦИЈА, А ИСТИ БРОЈ УЧЕСНИКА

„Морам да кажем да Омладинска истраживачка акција треба да брза део омладине, јер она, у СШвари, највише личи на нас младе. Тражиши ново, сшвараши ново, сшвараши своје, урадиши део себе у акцију, а у себе урадиши њу, хшеши и смеши, биши храбар, биши чврст, биши еншузист, осшати несребчан, волеши и цениши рад других, пронаћи своје месшто у свешћу, даши све од себе — што значи биши млад и биши млади истраживач. А што није ма-ло.“

Розалија Мадарас, Кикинда
учесник енергетске акције
„Токови СКОЈ-а ’79“

И овога лета иду истраживачке акције. Али у односу на протекле године има измена, наравно побоље. Период од пет година активног рада РК Младих истраживача Србије условио је да се на основу многих искустава увиде и исправе неке грешке које су се до сада јављале. Значи, можемо очекивати прави истраживачки рад, праву акцију и продор младих у све тајне науке. Уосталом истраживачке

● Ове године биће неће око 25 акција, што је у односу на прошлу, када је реализовано око 40, збиља мало. Зашто се смањило број акција?
— Из два разлога. Појавио се несклад између степена

локупна истраживачка активност сведе на учешће на републичкој акцији.

● А други разлог?

— Тежимо да освојимо нове програме, а нисмо ишли на њихово квалитетно јачање, већ само на повећавање, омасовљавање. Сад смо оставили задатак да направимо једну праву програмску акцију која ће показати тренутни врхунски квалитет и резултатима и у самој организацији, а не да се расипамо на многим местима без икакве користи. Овим смањивањем идемо на концентрацију програма, учесника, па и средстава. Не треба мислити да се њиховим смањењем утицало на разноврсност програма и броја учесника. Ове године је планирано 1500 учесника, а тако је било и прошле. У ствари, на једном месту биће више програма, као што је случај код ОИА „Јастребац ’82“ или „Сува планина ’82“. Тако ћемо избећи непотребно трошење снаге око организационских послова и сигурно постићи већу ефикасност.

● Какав је циљ свега наведеног?

То је на неки начин почетак једног процеса у коме ће свака активност прећи на организације МИ, а неки послови и даље остају дужност РК МИС. Могу рећи да смо то и постигли. Ове године иде неколико регионалних акција које ће се одвијати паралелно са републичким. У Ваљеву имамо две, у Титовом Ужицу

једну. Има их још.

● У реду, јоворио си о самим акцијама, а шта је до сада брзишћушо на њиховој брзиреми?

— Управо због тога што смо планирали овакав приступ акцији и да би се испоштовали сви наши захтеви, морали смо да имамо чисту ситуацију. Први пут смо покушали да озваничимо носиоце истраживања. Обављени су они најзваничнији разговори на факултетима, у одређеним организацијама које су заинтересоване да прате неки програм кроз дужи период. За двадесет дана не може се много добити, али ако постоји неко у залеђини ко ће финансирати и дати стручну помоћ, кроз неко време биће и правих резултата.

● То сигурно није све?

— Наравно, други задатак је био да неке програме поставимо тамо где за њих постоји интересовање, а и могућност да се они реализују. И стварно, имамо случај да ће се радити програми којима је стварно ту место. На пример, у Ваљеву ће бити стоматолошка акција у сарадњи са Домом здравља. Разговарали смо и са ОК омладине у местима где су планиране акције, али не с тежњом да их информисамо већ да они прихвате овај вид рада омладине као једну од својих активности. Тренутно су у току припреме програма, њихово усаглашавање. Послали смо пријаве у ОК, школе, одржали договоре са руководиоцима акција, још увек тражимо новац.

● Има ли могућности за још неки програм?

— Овај број који је до сада утврђен није коначан. Ако се у међувремену појави нека организација која је заинтересована за одређено истраживање биће укључена у наш систем. Међутим, тамо где се стане — отпада и акција. Ићи ће само она акција за коју РК може да гарантује.

Видели сте, ово лето отвара многе перспективе. Биће ту доста задатака и рада, али и дружења и свега што двадесет истраживачких дана могу да пруже. А ако желите да окусите мало и од таквог живота, слободно нам се придружите. Видећемо се на неком истраживачком терену!

МАЈА ЂОРЂЕВИЋ

семинар у умчарима

Ускоро ће у омладинском насељу у Умчарима почети традиционални семинари за руководиоце и учеснике овогодшњих истраживачких акција. Новина у овогодшњој реализацији семинара је у шоме што се неће организовати вишедневни семинари за све програмске акције. Наиме, за оне акције на којима већину учесника чине студентски одређеног факултета, једшћиније је, а и корисније је организовати сусрешће и разговоре учесника са професорима — сшручним сарадницима на факултетима.

Ево и расшорреда одржавања семинара:

Семинар за руководиоце програмских акција (9, 10, 11. и 12. мај)

Семинар за учеснике ешнолошке, ишторичарске и геофизичарске акције (12, 13. и 14. мај)

Семинар за учеснике хидролошке и ешнолошке акције (14, 15, 16. и 17. мај)

Семинар за учеснике ОИА „Јасшребац ’82.“ и фармако-нозијске акције (17, 18, 19. и 20. мај).

акције, и сам покрет истраживача, и представљају такав својеврстан тип одскочне даске за те непознанице науке.

У РК МИС ужурбано се ради на припреми предстојеће ОИА „Титовим путем ’82“. То је био разлог да поразговарамо са Радованом Драшкићем, руководиоцем Акционог одбора за истраживачке акције.

се несклад између степена тренутног развоја организација МИ и републичких акција. Прва истраживања су потекла из РК, а од тада акција није много одмакла из ових оквира, једино што се омасовила. Сада имамо ситуацију да се појавио велики број организација, тј. друштва МИ, а акција је остала иста. Тако је претила опасност да се це-

